

ВРШАЧКИ ГЛАСНИК.

ЛИСТ ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ И ПРОСВЕТНЕ ИНТЕРЕСЕ

Изази сваке недеље на табуку.

Цена му је годишње	8	круна
„ „ „ на по године	4	„
„ „ „ на четврт године	2	„

За Србију, Црну Гору, и остале стране земље
12 динара год.

Одговорни уредник:

МИЛАН КАСАНОВИЋ.

Ручкописи шаљу се уредништву а претплата администрацији
Ручкописи не враћају се натраг. Неплаћена писма не примају се.

ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ Ю НОВ.

Огласима је цена од реда ситних слова

За први пут	10	потура
„ други пут	8	„
„ трећи пут	6	„

сви бљеговине од 60 потура за сваки оглас
За „припошано“ 1 круна од реда.

Политика и наш народ.

П. Писмо госп. уреднику
„Вршачког Гласника“.

Брате Милане!

Пишеш ми брате, да ти се чешће јавим: па ево ме, да ти жељи задовољим. Ево ти другог писма, па га уврсти у „Вршачки Гласник“ — ако врједи.

Да ли је наш народ српски дозрео за политику? То је питање врло лако ријешити: Већи дио нашег народа није за политику. Остала мањи на т. ј. онај дио нашег народа — наша интелгенција, која би требала и могла бити на кормилу и она би се могла дијелити на разне групе — велике и мале партије.

Једном ријечи: за онај већи дио народа боље би, прикладније и корисније било, кад би се мање обазирали на политику.

У данашњем модерном вијеку, где се толико улаже и ради, да се просвјетом свак чува и брани; да просвјетом постигну срећу, славу, величину и једнакост међу најпросвјетљенијим народима, то је по готову велика потреба и за наш српски народ, да одважно и неуморно устаје на ноге, те да се на сваку страну обавири.

„Гдје се српска пјесма чује.

Или да се суза лије . . .

Да и Српство у просвјети

Изостати ту не смије!“

Учени Србин Јован Стејић вели:
„Изображена само душа ли-

јепо, добро, много и високо мисли; само изображена душа и слободно мисли, па и дјејствује и ради слободно. Простак и не просвјетљена човјека душа немоћна је и сметена; просвјетљенога је силна, бистра и независна. Простак од сјенке прави ствар, од сујевјерне ствари прави истину; просвјетљеног човјека душа стара се, све добро да види, свашта добро да распозна и од свачега узрок и образ прави да нађе; њој је сујевјерна ствар сујевјерна, истина је истина. Онај је народ срећан и слободан који слободни и с мудрости просвјетљени људи разум и старање руководи и управља.“

Наш српски народ — по свима крајевима, канда болује од заразне болести — од политике. Та, њему је политика прирасла за срце. Нама будака, гдје се по гдјешто не звуче о политици. . .

И, још да се ту говори размисљено, прости ти јади! Него ни краја, ни коња.

— „Јест брале, вако ће бити. Ако не буде скоро, биће мало кашње. Није тако! То је лаж — да опростиш, ја то друкчије тумачим, нијесам ни ја шуша — буша. . . Јест, није! Хајд’ у опклад. — те ушта? у проклето пиће.“ —

И, крај чашица почне се бистрити политика.

Ах, ала нас срећа гледа,
Када братац с братом сједа —
По крај вивца — шапшаера —
Политика ту се тјера!
А, што народ муку пати,
Што ће народ уздисати,
Пропадати, —
То се многих и не тиче,
Већ се чаше тој припице — —
Здрав си брале, да се пије —!
А, што народ сузе лије,
То многоме стало није. . .
Нек се свагда само паже —
— Пати, бити — увјек пати,
Ал’ за тим ће с’ сузе лати!“

Колико ли има ’вакијех и овијем подобнијех примјера. Колико је мјеста, гдје двојица, или више њих вијећају, шта се у свијету збива, па чујући, или читајући, како онај народ пропада, који у просвјети не напредује. Било, па га није! Видећи, да без рада и усталаштва све пада, губи се — то многа Србадија задовољава се тијем, што која и која „новина“ звуче по којој масну ријеч — да задовољи читалачкој публици и мисле, да ће чекајући превијених руку сванути дани среће и напретка, мира и весеља, славе, части и господства; не предузима никаквих корака да што-год пораде на народној срећи и благодатању, већ су им путеви напретка застрти мрежама дремежа, млатавости и ништавила. . .

И мјесто, да већ једном свак се лати — колико може и умије — да се лати рада, — да у свакој прилици буде од користи своје милом роду,

бранећи своју праједовску вјеру — не плашећи се ни саме смрти, а нек буде народу корист и бољитак; јер шта ће нам појединцима живот, шта ће нам слава, част и признање, када маса народна плачем се гуши — помоћи ниште, да се не угуши у мртвину незнања и сиромаштва!

Народ је упр’о очи у своје вође, тражи поуке и савјета, жели духовнога хљеба — а, ми?

Ми позвани, који истичемо себе за неке патриоте, и ми зар, да се не осврнемо на народну патњу?!

Срамно и жалосно! Срамно велим, јер српска пословица каже: „Не мрчи се, ако коват’ не ћеш!“

А, ја довикујем:

„Старјешине народне! Имате ли очинате ли душу и срце? Видите ли очима; осјећа ли вам душа; а боље ли вас срце за својим народом?“

Било у поновској Босни и крсној Херцеговини, било у Бачкој Банату, Српјему, Славонији и Далмацији, било у Шумадији, Црној Гори, Боци Которској, Старој Србији и Мађедонији; једном ријечи свуда, гдје српска мајка пјева на крилу своје чеду српске пјесме, гдје Срби живе свуда мање више народ је наш мртвилком обузет, — некако је малаксао, о просвјети слабо се стара; или бар колико се може и умије не ће да се ради. . .

Примјетиће ми се „мора, јер такве су прилике!“

ПОДЛИСТАК.

ОСВЕТА.

Оригиналан роман.

Баба Марта.

(Наставак.)

Дакле, Смиља је била изгубљена за Гојку, који ни сањао није како му та матора вештаца лопи врат и тек после читаве године дана кад се подигао да ју проси и кад га срамно истераше из куће, уверио се да је Смиља за њега изгубљена, али се зато ипак надао и као што ћемо доцније видети, узалуд надао. Смиљу су гонили да се њега отресе али узалуд, она је само њега хтела и никога више. Баба Марта је хтела Смиљу за свога сестрића Гавру, али још не смеше ништа спомињати Милану, јер му је звала „Ћуд и то да би је овај ако ништа друго, али би је испребијао, јер је и он, као и цело село, начуо да Гавра баратује са разбојницима. . .“

Испратна срећа.

Гојко је, као што сам рече, оне ноћи журно господару свом, јер је морао с њим сутрадан поћи на пут. Војин је хтео да своју љубљену жену проведе и крене се на далеки пут. Обишао је целу државу у накрет, па и неке стране а на послетку се чак и на море навезао, обишао је све намените

крајеве Европе, сва скоро острва у средоземном мору и тек се после године дана вратио у свој двор натраг. . . Можда би и даље наставио пут, али је било не могуће, јер после три недеље дана кад се натраг вратио лепа му Даница роди првенче, милоу ћерку. Неописана беше радост оца и матере и ни пре благи Бог благослови брачну везу. Ко би могао описати превелику радост младога злателина, кад му са ирштења донеше милоу анђелце, красну Анђелију. Небројеним пољубцима је обасуо њена мала устаца, а ведро и невино чело јој обасуо сузама радости и очинске љубави. Даница га је гледала зажареним очима у којима је пламтела жарна љубав према мужу и она материнска љубав према првенчету свом, а на лицу јој почиваше осмејак блажене среће гледајући свога милога мужа и децећи с њим сву радост. . . Сву бригу своју усредсредити сад на однеговашу јединице своје. Ма где били и ма шта радиле њихова душа беше код малене Анђелије, за њу радише, за њу се Богу молише. . .

Мала Анђелија је напредовала, и кад беше од три године, изгледаше као пунољак пољске руже, као убавни цветак шарне планине, као чедо летње зоре. . . Сви беху задовољни и срећни. Живот им је био пун среће и веселија, време им као у сну пролазаше. Ала се скоро помути ведро им небо брачна живота и насилна смрт не поштеди своје

невине жртве, но је уграби из загрљаја сретна мужа. . .

На четир године дана од дана венчања видимо вештицу Марту како се погурила и иде у двор. Својим виђањем, као у мачна светлим очима зврала је на све стране, као да би све хтела добро да промотри и запами. Кад до дворске калнице дође отвори ју и уђе унутра. У двору јој сваки кут беше познат, јер је често тамо одлазила, јела и пила и одмарала се.

„А одуд ти бабо? зашта ју један од слугу.“

Баба се трже као да су је на неком неваљалом делу ухватили, и тек после мале почивке рече: „Па ето дошла сам да обиђем Војина и Даницу. . . Знаш да сам их увек радо гледала. . .“

„Господар није код куће, а госпоја је рекла да никог не пуштамо унутра, док из лова не дође. . .“

„Зар је ошет у лов отишао? . . . Он скоро сваки дан лупа по овим гордим бреговима. . . А хоће ли скоро доћи?“

„Може бити пред вече — одговори слуга, па онда је остави саму и оде својим послом. . .“

„Хи, хи — промрља бака. — Све иде као што треба. . . Сви су са гордим Војином у лову, само ето тај шмочјан је остао код куће. . . Сад могу све добро да прегледам. И унуту се шароки ходином

и тек после пола сата остави двор и оде куда је наумила. . .“

„Гавро! дал су спремени момци за ову ноћ? Сунце је на заходу, још му само последњи зраци целивају бакарни кров прва двора онога пса, који ми оте. . .“

„Не љути се Гашиаре, промисли зрео на кога насрћеш. . . Он је силан, двор му цун храбрих момака и хитрих ловаца. . . Стишај гњев, који ти у грудна пламта, угуши осећаје, који ти срце тако жестоко шабају за несусећеном Даницом. . . Заборави је. . .“

„Не, нивад! Она мора бити моја. . . Војин мора погинути. . . ја хоћу њу, и ти ако си ми веран друг, похатај по момке и брзо се врати овамо. . . Ја хоћу да је на свлу отмам. . . ја је већма љубим него живот свој. . . Ха, ал’ она ме мрзи, страши се од мене као јагње од вука. . . Иди шта стојиш! зар не видиш, зар не чујеш беснило, које ми у грудна као тугњава громовите буре грми; зар не чујеш љубав, која се у дивљи бес претворила кад помислиш на онога скота, који ми преоте једину наду, утеху, све и сва што ми је мило на овоме свету. . .!“

„Мани се лудорије. . . Зар хоћеш силом у смрт, зар вољно хоћеш да будеш жрта бесна властелина. . . ? Зар ти не бруји у ушима, као урнебеска лопњава узбуранога мора, глас разједена властелина кад нас је терао као вук мале јагањце-преко вршних гора, кад му нападосмо на двор и хтедосмо

Добро. А, зар се и те прилике не могу отклонити, само не треба пожалити мало више труда и прегнућа, више окретности и срчаности; ради мо више за бољитак ми позвани, па ће и остала маса нашег народа поћи за нама — са свијем силама.

Будимо им ми прави предводници и пријатељи, прави пастири и наставници — И, онда благо нама и народу.

Српски је народ челичан и тријевљив, разуман и духовит, само му треба добријех старјешина и науке, па ће се и он сваки даном — боље и боље такмачити са просвјешћеним народима.

Још треба томе и доста материјалних жртава, па да се жеље и остваре. Наравно, и ту требају позвани, да се покажу и да предходе својим дарезљивим рукама, те да снују у народ просвјету на све стране.

Јер шта би био човек без језика? — Доиста двоножна животиња без репа!

Тако исто шта би био Србин без науке?

— Што и тијело без душе...

Докле људи живе, треба и наука над свијетом да царује. И, гдје науке нема, ту су људи без живота.

Политика и наш народ, нек су далеко једна од другог; нек се политиком занимају позванији, а ми се прођимо безкорисног бистрења политике; јер од празна говора никакве користи.

Удружени једнаким осјећајима, једнаким жељама:

Засвијмо њиву будућих дана,

Радимо на њој са свију страна!

Вели наш дични Змај,

Нек нам је светиња подизати просвјетне храмове на све стране. Завршујући ово писмо, мислим — да сам у неколико оцртао стављени наслов.

Праштајући се, до скорог састанка на овом мјесту, — у знак признања прими брата Милана израз мог срдечног поздрава из Херцегове земље!

Твој брат: Родољуб.

Наш Тиран!

Нашем српском народу биће врло добро познато, како и колико је морао да трпи јада и невоље од својих тирана — Турака. Није смео

га опљачкати... Зар не чујеш грозничаве гласе севајућег му мача, којим ти за два не смиде главу са рамена... Онда си сретан био што му коњ и он се стропоштао, по слуга му притрча и он се баци на другог коња, и опет као тигар за нама... Зар му не видиш закрвављене очи...?!

„Ушкњи кукавица! Зар се и од гласа страшиш један храбри... Зар дршћеш кад чујеш сикање мача; зар од погледа... Иди, ја ћу сам по њу...“

„Добро, ти хоћеш и ја ти се противити нећу, учинићу ти по вољи...“

„Иди брзо... Њих дванајест нека дођу... Најодважније заберу, и што можеш брже дођи на ово место, ја ћу те овде текати...“

Овај се разговор водио на подножју једног брега, који је хладовита шума на далеко покривала. Беше то истога дана, кад је баба Марта била у двору... Шарну долину је секао мали поточић у ком је тијо жуборала вода цвелајући велене обале. Мало подаље од овога поточића се дизати гористасни брегови од којих највећа беше стена на којој је лежао Војинин двор. Из далека се чула потмула тунђава, као кад вода бесно јури у уском кориту свом и ваљајући грно камење пада са големе стене у мрачни понор доле...

Гашпар је са закрвављеним очима гледао у двор, који се, као у свој магли умотан, једва видно слободним оком. Грду му се на димеху, и шкряпачи зубна промрља: »И

ни да мрдне, јер за најмању противност губио је живот.

Па и из светеке историје биће нам познато какво је тиранство трао Наполеон Бонапарта I. са својим народом, а поглавито са туђим народом, кога је победио и који су хтели своју слободу и самосталност да сачувају.

Напоследку сваки се мора живо сетити, како ти тирани прођоше.

Турско тиранство Срби мачем отклонише јуначки, снажном десницом одбише јуначки, како то праним Србима и додикује; а Наполеон пострашљив и постиђен од Руса и његових савезника дочекао је, да као роб скопча. Свака свла за времена, каже наш српски народ, па то је прана истина. Тирани мора нестати.

Дуго је српски народ морао да сноси тиранство турака, а све због своје неслоге. Но и то турско тиранство ма како да га је болело, опет је лакше сносио кад је помислио да то његов непријатељ по вери и народности чини. Али тиранство од свог рода, па још од онога, који треба љубав и мир да приведе дубоко га је дарнуло и чека згодно време, кад ће се таквих тирана опростати.

Ма да није доба тираније, ми Срби вршачке епархије опет имамо таког једног тирана, који тиранством својим хоће нас Србе да памучи. Оне Србе, чијим знојем и новцем ужива дане у нераду и небрзи, кујући паклене смерове против свога народа. Наш владика Нектарије је тај тирани, који на сваком кораку хоће својом самовољом да покаже народу својем, да ће онако да буде, како он хоће и жели.

Ево да узмемо од последњих дана му, па да видимо, дали у потпуном смислу те речи не заслужује тако име.

Није ли то самовоља и тиранство, кад једна општина на силне туђе против једног никаквог свештеника добија одговор: „Ви сте шугаве овде, такове и нетребам у стаду свом!“

Није ли самовоља, кад вршачка општина изабере себи са већином гласова свештеничко лице, које је целом грађанству, без разлике, по вољи, а владика Нектарије га не потврди само зато, јер га не протектира његов „љубимац“.

Или зар то није самовоља кад у Албунару никако до избора пароха не може да дође, само зато, да не би био изабран онај, кога народ воли, а владика мрзи.

То мора да боли нас Србе у овој епархији већ због тога, јер и владика је неки вајни Србин, но он, као што рекох, онако ради, како он хоће, а да је то зближа тако ево вам примера.

Он по примеру Наполеона скупа ово себе свештенике и људе који су у стању лажју и неистинитим вестима образити свакога, који познато и честно мисли; који ће да му ласкају и да га пуне којекимв лажаријама. По сеима поставља свештенике своје, који ће служити као тајни агенти за место и околицу, јер знате умножили се ти радикали, па већ и међ свештеницима има их много, а он их не трши, као што рече једном свештенику: „Ако твоје радикално начело не напустиш, никад до боље штације доћи нећеш!“

Но тешимо се, да је било и већих тирана, па их опет нестало, тако ће доћи време кад ће

и нашег тирана нестати. Пестаће га да пред вичним судијом одговара за своја недла, што их је као тирани вошачки епархије учинио.

Тешко нама са таким пастирима, који се од зноја и муче стада свога дембелски гоје, да би задовољили свој трбух!

Сад нам још једно дело спрема које треба опет тирански да се врши. Но и наш српски народ протопозијата овог треба на опрезд да буде, те да тирани сломи, а то ће само тако бити ако сад при избору протеп сви протеп Стојадновић беоцркванског протеп буду гласали, протеп тог ха ут гадисте владике Нектарија.

Овој епархији као да је пало у део, да нешто на управи њеној седе људи, који су жигосани и то тако жигосани, да би одавна требали да су на оптужничкој клупи. И таквог једног мисли наш „просвешћени“ да нам слом наметне за протопрезвитера вршачког протопозијата! Зато, како ви вршчани, тако и ми из околине сложимо се и подајмо глас поверења за протопрезвитера вршачког, једног честитог старини, г Живојину Милићу пароку и намеснику вршачком, који ће свакоме бити добри пастир и отац а ми друго и не тражимо од нашег протопрезвитера.

Слога браћо Срби, једина је слог у стању да нас спасе Шандора Стојадновића, који нам се од стране нашег владике слом намеће. Треба да смо сложни и да свој глас једино дамо честитом старини, г Живојину Милићу; он је принуштен у кандидацију, па на њега треба сви и да гласамо; не учинимо ли тако, но се будемо цесали као што је то прошлог пута било приликом избора вршачког пароха, то онда знајте да ће нам се наметнути прота беоцрквански Шандор Стојадновић са великим и протитим ценовима. — Сад нам се једино дала прилика, да покажемо владичи Нектарију да смо сложни и да му не дамо да чини што он хоће. А ви драга браћо вршчани од којих и једино зависи избор протопрезвитера, будите паметни, будите сложни, будите људи, а за нас из протопозијата не војте брже јер ће мо се ми уз вас држати.

Неке особе из гарде епископове телега чујем по Вршцу, као да ће из протопозијата по заповести г. епископа сви на проту Шандора гласати, но у којем сам ја извештен, а и разговарао сам се са више г. г. свештеника из нашег протопозијата, слабо ће им „пушка улазити“. Увидели су и свештеници а и народ овог протопозијата, као и целе дијецезе, да се са нашим вршачким владиком дручке треба поштати; та свештенство га добро зна са његових гађања и прешетања, као и нечовечног опхођења, па знаду шта им ваља чинити.

Још једном лични вршчани: будите сложни, у слози је спас!

Добрнча, из Првозваног Андрију 1893.

Народњак.

Избор протеп у Вршцу.

Нашој скупштини, српске правосл. цркв општине, г. ј. скупштинарима, одборницима и председништву, дата је прилика 13. овог месеца, да покажу целом Српству, да Вршчани нису нигда били несложни, где се тиче српске ствари, где се тиче Српства. Та је

бесно јурила река као ушкњи се да својим мутним валима разори тврду стену. Преко ове развалене пружала се гвоздена ћуприја на други брег где је Војин изао у убавој долини с оне стране свој летњиковица диван луг и богате баштине. У тој долини иза летњиковица раширала се престара шума, пре пуна дивљачи. У њој је млади властелин дневно излетео са својом свитом, одабраним ловцима и ловио је по васцели дан без умора: у двор се само прело ћуприје и с оне стране где су стену лугови покривали могао ући, а с друге стране још жив човек није покушао да ушкњи, и који је пробао тај је грозном смрћу платио своју смелост и непромишљеност.

Ово шест сати у вече видимо на гледаној ћуприји женску, која се загледала у даљину као да узнекује нештога. Распетена коса јој пала по плечицима, а тихи втрпћ се несташно титрао са понеким праменом и тајанствено четрпаше па онда га по кад кад преврће до ружних усана као да би да украси који цвџуб са њих. Лице јој бело као снег; очи плаве над којима се пружаху лепе трепавице као у васцелу црних обрвица. У очима јој се огледа жудња и жарка љубав, и више пута би дубоко уздахнула и суморно би бацала поглед на залазеће сунце тихо изустивши речи: »Још га нема... кад ће доћи!«

(Наставиће се.)

прилика: избор протепрезвитера вршачког! Два су случаја била, у којима се наши скупштинари црпаше и то приликом два избора пароха, а ни један пут не чинише то с тога, што су у зближи поцепани, но су увек други узрци и сметње биле. Да наведемо неке од тих сметња. За време пред прошлог избора, кад нам конзисторија наменила за пароха вршачког г. Милуша Трбића изапелана, били су у питању фамилијарни односи, који су донекле и створили расцеп. Сад пак за време избора пароха г. Милуша подметнуто нам је од стране конзисторије и г. епископа Б, сломом шест вршачких синова, шест кандидата. Сада ће свакоме јасно бити, да је поцепаност морала и овом приликом наступити. Та сваки је од ових шесторице кандидованих имао по кога свога рода или пријатеља скупштинара, који се узимаше за свога брата шогора или томе подобно. И поред свега овога наш кандидат г. Јован Малушев добио је 61 глас; добио је према оним другим кандидатима огромне две трећине гласова, но није добио према броју скупштинара.

И тако ствар дође у руке нашој конзисторији а боље речено нашем администратору протопрезвитеру вршачког, добро познатом „узор човеку“, који тако лепо уме да рукује са залишним сесијама и који је добро познат нашем свету из г. Поповићеве бришуре а и иначе га добро познају вршчани са својих недеља. Тај је главом г. Шандор Стојадновић alias 2600 форинти, који данас води главну реч у двору његовог преосвештенства, и што он каже то мора бити. Дале по промоћурности г. дулаог протеп, (знате он је прота и у Белој Цркви!) и на његову „поштену реч“ у конзисторији је све обрнуто тумбе и као што нам је познато би нам наменована она личност за пароха која се готово ником не допада.

Поцепаност је далека постала и овом приликом из двора: „дворјани“ су је створили и постигли своје паклене жеље. Сада нам, као што рекосмо, предстоји избор протеп, сви треба да смо сложни; не треба никакво да се цесамо; треба сви да смо једнодушни, те да покажемо онима у двору да смо свесни свога позива и да се не дамо цесати на рачун своје рођене штете. У одржаној конзисторијалној седници одређен је као што и у прошлом броју јависмо, дан избора протеп у Вршцу и тај је дан 13. (25.) децембар. Од 5 кандидата, који су на ово место комитовали, придуштени су свега њих троје и то на прво место г. Александер Стојадновић прота беоцрквански, (ово је први случај да се један прота даје бирати у други протопозијат, извесно, мора да га његови беоцркванци јако вољу) иначе љубимац нашег епископа. Други је пречасни г. Живојин Милић пароку и протонамеснику вршачки а трећи г. Бура Стајић пароку планачки. — Сада да повучемо једну паралелу између ова три кандидата: Г. Стојадновић је човек о коме не можемо ништа доброг рећи, јер као што малочас напоменусмо он је пре заслужио: да га извојемо недостојним свештеничког чина, а да то и потврдимо, довољно је само то да наведемо, да му је саборски одбор одузео право, — које му као беоцркванском протеп припада, — да рукује и управља са залишним парох. сесијама и поверио је то г. Кадићу пароку врацвајском. Зашто му је то право одузео саборски одбор, мислимо да није нужно разлагати, јер је мање више свима нама добро познато његово „савесно“ руковање са народним новцем. О остављању жртваца на улици, о картању и другим неуредностима прелазимо ћутке.

Господ. Живојин Милић, је човек који већ 50 година служи верно и савесно својој цркви и народу, који може се слободно рећи, одговара потпуно својом свештеничком чину, како у погледу његовог рада у цркви тако и иначе; човек који је, за време злодасног заступства када наша црква онитијам материјално рђаво стајаше и када су сви други свештеници своје квите продавали, те је овај јадан народ морао чак и интерес плаћати који је износио на 4000 фор. једини је г. Живојин Милић, који своје квите није хтео продавати, који је народу онда уштедио на 1000 фор. И иначе ова честита старина заслужује народно одликовање и народно поверење, које је стекао за време његовог недостојнишњег рада свештеничког. У самом Вршцу г. Милић служи цркви и народу пуних 35 година, па не би било право, не би било лепо да га вршчани забораве, да му у овим његовим последњим данима живота не учине још ту једину радост, те га не изаберу за свога протопрезвитера.

Све несугласице, све зајевнице, треба овом приликом журећи прећи; треба на све за боравити, јер избором његовим две ствари подучујемо, прво изабраћемо честитог и заслужног старину за проту нашег, а друго, том приликом имаћемо једно парохијско место упражњено, које би нам врло добро дошло, и на које би место могли поставити оно лице, којем ми у неколико и дугујемо. Које је ово лице, мислимо да нам није нужно спомињати јер је нама свима добро познато.

Дакле према томе сложимо се, немојмо и омет да дозволимо да нам „дворјани“ капу кроје, јер ако нам је они буду скројили, ми ћемо целог нашег века гологлави.

Трећи је кандидат г. Бура Стојић. О овоме човеку немамо ништа да прикетимо, но само то, да је човек посве не-познат нашем народу и да је он припуштен у кандидацији једино из разлога тог да би се гласови поделили. Зато и треба да смо предострожни те да свој глас једино дамо нашем честитом старини, пречасном протоиереју и 35-годишњем пароху нашем г. Живојину Милићу.

Толико смо имали рећи, пре избора протопрезвитера вршачког, надајући се да ће ово неколико искрених речи чврсто прионути за срца наших дечних вршчана. Ур.

Скромна молба

управљена на срп. прав. цркв. општину у месту.

Ми доле потписани неколицина овдашњи правосл. Срби питамо учтиво срп. цркв. општину, ко и шта беше тај човек што је учетвртак после пола 5 сати предвече, без попа, јака без звона на обична кола провешен, и погребен.

За одговор очекујемо.

У Вршцу 4. Децембра 1893.

познати:

Јован Стефановић, Милан Петко-Павловић, Милан Петровић нева, Стеја Петровић нева, Светозар Ложић, Пера Кумановић, Коста Марковић, Коста Миљков, Јелесија Јасинковић, Нина Т. Петровић.

ВЕСТИ ИЗ МЕСТА.

Осуђен. Наш уредник, осуђен је 27. новем. (9. децем.) о. г. за 16 чланака из год 92. на два месеца затвора и 100 фор новчане глобе, као и да плати судске трошкове. Расправа је одржана код белоцркванског судбеног стола.

Претставничка скупштина. У предиропшлу суботу одржало је наше варошко претставништво своју месечну скупштину, те је између осталог и ово спровела: Потврђена је лиценција за издавање поштане на српској страни за г. 1894. Исту је узео под закуп г. Јоца В. Токић за цену од 12.511 фор. — Потврђена је лиценција за издавање поштане на немачкој страни за г. 1894. Исту је узео под закуп г. Светозар В. Токић за цену од 3481 фор. — Примљен је г. Карл Герец за дефинитивног професора на нашој реалци. — Потврда лиценције варош. депова за ракију. — Исту је узео г. Јулиус Фриш фабрикант шпиритуса за цену од 3240 фор.

Једно питање. Молимо његово високопреосвештенство г. епископа Нектарија, да нам разложи и разјасни, како и са каквог је гледишта могао припуштити кандидацији за протопрезвитера г. Шавдора Стојадновића проту белоцркванског, када ми знамо да је сам г. епископ председавао у седници саборског одбора, у којој се расправљала ствар у погледу поверења, коју је извршио г. прота на залишним парох. сесијама, и у којој је исти прота осуђен да поврати пронаверени новац. Како сме г. епископ таквом лицу поверити један много већи протопопијат, кад га зна и познаје; кад му зна мане његове? Ми због тога молимо г. епископа да нам ову заговетку разјасни мислећи зар да је г. епископ ваљда случајно заборавио ово што горе наведосмо. Ако је у зблији заборавио, онда ми апелујемо на његову „племениту доброту“, те се надамо да ће г. епископ то све још за времена поправити.

Надина Славјански у Вршцу. 13. децембра приспеће овамо чувено руско певачко друштво под управом гђе Надине Славјански. Исто ће друштво тога вечера приредити један концерт. Ово друштво било је прошле године овде и наша је публика имала прилике чути, зато мислимо да није потребна никаква препорука.

Српско позориште. Као што смо поуздано извештени српско позоришно друштво под управом г. Ђ. Протића приспеће овамо сутра у понедељак, а своје претставе отпочеће у четвртак. Овде се образовао један одбор који је узео на се да скупи овом вредном позоришном друштву претплату. И тако је исти одбор отпочео свој рад оне прошле недеље и скупио приличан број претплатника. Но још има места за давање, те ако је који вољан да својом претплатом подпомогне ово заиста заслужно друштво, то нека се изволи обратити овом уредништву.

Исправак. Ми смо у једном од прошлих бројева донели вест, као да је једини г. Живојин Милић узрок био, те је остало омет по старом да наше занатлије штандгед плаћају. У хатар истине и правичности ми ћемо у овој ствари искрени да будемо и казаћемо како је ствар текла. Г. Милић јесте да је гласао за предлог мајстратски, али са његовим једним гласом не би он ништа ни помогао а ни одмого, више је ту Срба погрешило а поглавито они који у овој скупштини ни дошли нису; даље они који су приликом овог расправљања изишли из скупштине и тиме омогућили да ствар пропадне. Дакле, рђаво смо извештени били у овој ствари, но сада нас је један наш пријатељ известио и разложио нам, те с тога и доносимо овај исправак.

Наша желез. станица. Услед више веза, која је добила наша железница, оправља се и повећава се зграда на станици. Тако за кратко време вршачка железничка станица имаће поред великих причекаоница и своју рестаурацију. Нека је срећно!

Бесароши. Нашим недељним пијацима прети велика опасност и то једино од бесароша који готово сваке пијаци по кога одлачјају. Да би се ово одклонило, обраћамо се славној нашој полицији са молбом да противу овакових допова најстрожије мере употреби. Вршачке пијаци доста су јаке, али ове краће доведише до тога стране, да веће смета на нашим пијацима долазити и тиме ће наше пијаци ослабити. Једна је полиција ту, која би овом злу на пут стати могла, те се с тога на њу и обраћамо. Нами је врло добро познато, да се по другим општинама за време пијаци сумњиви људи не пуштају у варош, а ако би се који и увукао, тога треба ухватити и затворити. Само овим начином може се сачувати наше грађанство штете. Дакле, позвани, на вама је то да учините!

Јокајева дела. Наша варош закључила је у одржавној представничкој скупштини да се набаве целокупна дела Јокајева. Иста ће коштати на 200 фор.

Асентација. У нашој вароши отпочеће асентација за годину 1894. 16. и 17. и 19. марта по р.

Даје лекције. Једна свршена приправница, српкиња, даје лекције из разних предмета ученицама. Ближе може се дознати у уредништву овога листа.

Један ученик. У штампарији овога листа упражњено је место једног ученика, који одма ступити може. —

Бр. 7459 1893.

ОБЈАВА.

Правила, која је генерална скупштина закључком својим од 27. Новембра (9. Децембра) о. г. бр. 210. односно завађања сталне мере опсека (цигала) за знање и патосиње исто тако и црцхова за покривање установила, лежиће у смислу 7. и 8. §-а XXI. зак. чл. од 1886. год. рачунајући од 315. Децембра о. г. у писарници Беле Керера 30 дана на јавном угледу. — У Вршцу 14. децембра 1893. год.

Градначеоуник на одсуству:

ВАЈФЕРТ,

велики бележник.

ВЕСТИ ИЗ СРПСКОГ СВЕТА

† Др. Лазар Докић. доскорашњи српски министар-председник умро је у среду око 2 ипо сахата изјутра у Абаџији. Већ од 10 сахата у вече изгубио је био свест. Код свиртничке постеље била му је сестра и један од четворице му синова. Тело Докићево баће сахрањено у капели у Абаџији, а за тим ће бити пренето у Београд, где ће о државном трошку бити сахрањено.

Вест о смрти Докићевој изазвала је у Београду опште саучешће. Млади је краљ дубоко био потрешен вешћу о смрти свог верног и оданог учитеља и министра. Ради-кални клуб имао је јуче по подне седницу, у којој се већало о изјави тим поводом у скупштини и о учествовању на саводу.

Положио др. Лазар Докић имао је 48 година. Родио се у Београду, где је изучио основне школе и гимназију. Медицинске науке је изучавао и изучио у Бечу, где се бројао у најревносније ученике професора Брике а. Кад је добио докторску диплому, отпочео је лекарску праксу у унутрашности Србије, у учачком округу, и придружио се онда радикалној партији, која се у то време тек почела да развија, те је због свог политичког уверења морао што шта да претрпи. Кад оно 1880 год. паде Ристићево либерално министарство и дође на владу министарство Пироћанчево-Гршаниново, био је Докић, који се међутим преселио у Београд, један од најжешћих бораца против исте. У исто време био је сарадник на радикалном листу „Самоуправи“, која је тада изазвала. Докиће је био и професор у великој школи, где је предавао природне науке и физиологију. Кад је краљу Милану затребао васпитач за свог сина и наследника краљевског престола од Србије — он, и ако је врзио радикале, ипак позивајући честитост и чврст карактер у Докића, не могаше наћи поузданија човека, коме би могао поверати синовско васпитање. Чини се, да је тај нови положај био сумњив његовој странци, јер видимо, да Докић ни у једном више одбору био није, нити се озбиљно рачунао као члан радикалне странке. Но колико се у том сви варао, показаше најбоље знаменити дани у животу Србије. Колико га је пак радо имао и поштовао питаоц му, данашњи краљ Србије, коме је Докић за време преширке краља Милана и краљице Наталије, био и отац и мајка омет најбоље доказује баш време од 1. априла, а и писмо, којим се краљ недавно опростио с Докићем, као са својим министром-председником. „З.“

Пишу нам из Травника: „Дундур је опозвао обеде да је црногорац Мрђеновић код Петровца убио и поробио двојицу трговаца. На самој расправи судској, Дундур је изјавио да је Мрђеновић невин и подказао је суду права кривца, неог Даматинца. Мрђеновић кад је чуо речи Дундур, пао је у несвијест од радости. Правда Божија није дала да невин страда и ако су нека тако жељели!“

Заменик секретари „Матице Српске“. У управном одбору „Матице Српске“, који је држао своју седницу у предиропшлу недељу, изабран је књижевник г. др. Милан Савић за заменика секретара „Матице Српске“ у књижевним пословима, а Саво Петровић изабран је за заменика у административним пословима.

Осуђен. Уредник заставе г. Милан Поповић осуђен је 27. новем. о. г. од сегодњичке пороте на 8 дана затвора и 20 фор. нов. глобе, због белешке у којој је државни одветник нашао да има „дражења против народности“.

Учители основних школа у краљевини Србији. У почетку школске године 1894 има у краљевини Србији свега 1644 учитеља и учитељица основних школа. Средња плата њихова износи 1049 динара. Целокупна свота, коју држава троши на плату учитеља и учитељица основних школа, износи 1, 725.433 динара. Све остале трошкове за своје школе подмирују поједане школске општине. Издаци пак појединих школских општина чине већу своту од ове, коју држава троши.

Освећење цркве у Жабљак у Црној Гори. Не давно је у граду Жабљак у Црној Гори Његово Високопреосвештенство Митрополит Црногорски Матрофан Бан свечано осветио нову цркву, коју је Његово Високопреосвештенство Никола подигао. Црква је посвећена св. великомученику Борђу. Освећење извршио је Митрополит са великим бројем свештеника ветских и цеклијских, којима је био на челу прота Петар Пејовић. Овој свечаности присуствовало је мноштво народа са великим бројем војничких и грађанских старешина. За тим је у новоосвећеној цркви био парастос јуначина Кењу Станкову и дванаесторици

његових другова што су на јурш освојили Жабљак.

Даће оставку. Како из Београда телеграфшму бечкој „Пол. Кор.“ на сигурног извора, Српски посланик у Петрограду г. Пашаћ даће оставку на председништво у скупштини, те ће онда за председника бити изабран први потпредседник г. Катих.

Словенска служба. Српски листови у Далмацији воде живу борбу за увођење словенске литургије у црквима Срба Католика у Далмацији. У тој својој оправданој борби, они се позивају на Црну Гору, чјим је католицима папа дао дозволу, да се на служби божијој служе словенским језиком. Архиепископ савски бори се против овога предлога, јер је, вели, противан интересима римског католицизма.

Српско народно позориште. До сад је наше нар. позориште било у Осеку, а сад је дошло у Сомбор, где ће преко зиме давати претставе.

Србија. Ново министарство преставило се краљу и др. Веснић је положио заклетву, краљу а исто тако и скупштини, у којој је влада дала изјаву, која је одушевљено поздрављена.

ВЕСТИ СА СТРАНЕ.

Словенско потпомажуће друштво у Москви, изабрало је једногласно за председника познатог руског књижевника и српског пријатеља професора Мрјкова, за потпредседника настојника српског подворја архимандрита Кирила, а за тајника Чеха Фаркаша.

Никола Попов, најстарији руски часник и тонички генерал умро је у Москви. Служио је у војсци 70 година. 1828. године је већ војевао, а 1837. био је пуковником.

Друга комбинација у погледу женидбе руског царевиха. Неки (одонуд од Рима) хтели би, да се царевих ожења принцезом Јеленом од Оранана. На пошто је она католичкиња, то ће морати молити папу за дозволу, а папа ће као дати благослов, ако принцеза пређе у грчко-католичку (унијатску) веру, на што ће и руски цар пристати. — Таман погоднише!

Парница против чешких „Омладинаца“ почеће још у току месеца децембра ове године. Оптужба је већ сачињена и износи неких 340 страница. Број оптужених износи 78, од тих су 45 у истражном затвору. Кривнице, којима их оптужба оптужује, ове су: великоздаја, увреда Њег. Величанства, увреда чланова царске куће, нарушавање јавног реда и мира, јавно насмеје, буђење, оснивање тајних друштава, увреда законом признатих вероисповедних друштава, одобравање против законитих поступака. Појединци су осим тога оптужени због ширења забрањених списа. Председаваће у тој парници земски судбени већник Крчмар, а оптужбу ће заступати заменик државног тужиоца Лоренц. Међу браниоцима се налази и заступник у царевинском већу Херод. Међу оптуженицима су три уредника забрањеног (приликом проглашења изузетог стања) чешког листа „Неодвижности“ др Разум. Кара Сокол и Скаба, и уредник забрањеног часописа „Покрокове Листи“, Весели.

Како из Петрограда јављају, руска влада установиће стално своје заступништво код негуса абисинског. Државни савет већ је одобрио кредит, потребан за то.

Из Петрограда јављају, да ће се флота одбране балтичких обала појачати са шест великих оклопача.

Париз. Нека угледно обучена госпа од 30 година, по имену Кранише, јуче је у радионици лечника др. Жил де ла Турето опалила на њега трицута из револвера и тешко га озледила. Она је уапшена али неће да наже узрок свом злочину.

Изво Величанство краљица Јелисавета. путоваће из Мрамара на лађу „Грајф“ по мору, и то најпре на Гибралтар и вратиће се по свој прилици натраг тек у месецу априлу 1894.

Женидба наследника престола. „Бечки Екстраблат“ доноси занимљиву вест која би била од великог политичког значаја кад би се остварила. Говори се на име, да се у дворским круговима ради на том, да се наш наследник престола Франца Фердинанд ожења великом кнегињом Ксенијом, јединицом руског цара. На том веде, да нарочито ради надвојводици Марија Терезија. — Да ли је све ово истина, позваће будућност; но да је то исто жеља извесних кругова, то је већ вероватније.

— Како из Петрограда јављају, кивски ни неће доћи у Петроград да цару представи свога сина престолонаследника тек у мају месецу, но још о новој години.

Рушунска скупштина усвојила је предлог закона о пољопривредној банци.

Хашења. У Софији су последњих дана похашени многи људи, веће на четрдесет, махом ђаци. У инострану штампарије провеле су да су ова хашења у вези с намереним атентатом на кнеза Фердинанда и Станбулава. Али из Софије објављују то и веде, да су ти људи похашени због социјалистичке агитације, која од неког времена јавно расте у Бугарској.

РАЗНО,

Магице са грбама на леђи. чудновато! не могуће!! Па ипак тако је Истина највеће и најчистије природе израда та грба, већ праве ни људи. Славни пчелар Ђерон издао је баш сад једну књигу „Der sviling stok“ у којој узима с'богом, од пчеларског света јер веде, пошто је ступио у 80. годину, нема се још дугачкоме животу надао, па хоће да његово искуство не пропадне. И заиста садржај јој је диван, пуни поуке и искуства. А заиста је његов „sviling stok“ најпрактичнији од свију успаваних ормана. Но ето чуда невешта. Да би постигао, да се шатица, не би провукла кроз такозвану „хашењаву решетку“ он препоручује, да се свакој шатици од кита залепи мала лоптица на леђа. Он до душе, то још ни сам није покушао, али вели, биће добро. Бадава није ни то добро, да славни људи предуго живе, јер да не би их други надмашили, они прелазе у прегерештво. Па ко ће као Бог. Љ. Ј.

Сада скоро пензионисан је један учитељ после 30. годишњег службовања. Пензионисан је, јер је добио болест у главу од силног говора, а пензија му износи 120 фор. Има седморо деце, те да не би морао од глади умрети — а због старости и слабости неспособан је за сваки рад — некако је дозволу да може пропати. Но од стране позваних и та му је молба одбијена, извесно због тога, да их не срамоти. Један од добродетеља споменуто је на најважнијем месту ово: „Ви сте осудили овог човека на најгладнију смрт, смрт од глади.“ да смо весели! Када се зна да фонд за учитељске пензије износи 10 милиона ф. чији се интереси додају капиталу, овда је та тесноградност непојмљива. Има друштва против мучења животиња, а нема ко да спасава људе од глади!

Јесу ли наши стари јели коњско месо? Ко што је многим нашим читаоцима познато, код других је народа у великој развојеној потрошњи коњског меса. Разуме се да у Европи нико не које млада коњска гира, јер би га то задовољство скупо стале. Али, стари и за службу неспособни коњи сиршавају овоземни трудни живот на кланицима и лекари су потврдили већ у толикој прилици, да им је месо као храна врло добро. Од тога месо враћају се све врсте кобасица и остале прерађевине, које се и од осталог меса чине. Недавно је у Берлину прерађена велика гозба при којој су служена врло разноврсна јела и то искључиво од коњског меса. Чвњеним покушајима показало се да је месо и најважнијег коња боље од телетине ако се коњ пре кладања мете на храну и мало поугоја.

Тако стоји у другим земљама данас, а некада, у стара времена, клана су и тамо а и код нас коњска гира, као што се и сада у Кини чини.

Наши стари јели су дакле месо и од старих и од младих коња. Тако је то у нас било све до Никејског сабора. Тада су свети оци, како у интересу привредном, тако и у интересу одбранбеном, нашли за добро да реше и народима православне вере обанане да не ваља јести коњско месо. А онима, који би белог коња заклали, запретили су чак и проклетством. Ово последње учинили су зато, што је обичај био да сви црковени великодостојници употребљавају за вожење и јахање само коње беле боје а, међутим због кладања и употребе меса постао им је било готово немогуће да се таквим коњима снабдевају, те су прибегли реченим претњама, јер другог пута нису знали или нису имали.

Женски лекари у Турској. Султан је овластво медицинску школу у Цариграду да женама, које имају диплому доктора медицине, дозвољена лекарску праксу у Турској. Прва жена, која се јавила за лекара у Турској, јесте амерканка мис Мари Пеарсон

Еди Пепит је положила с одличним успехом. **Витешки поданик.** Познато је сваком изобразеном човеку, како се мисирска царица Клеопатра окладала с римским тријумфиром Антонијем, ко ће од њих изнети на трезву скупоценију. Антоније, па је у чаши вина растворила зрно бисера од неочењене вредности и онда га попила са вином. Али неће бити свакоме познато, да се та ствар раније пре двеста година (1683 г.) у Лондону догодила, и то у приликама, које би могле и оправдати толико расипање. А ево како је то било:

Речене године дође у Енглеску један трговац из Флоренције, који је нудио на продају скупоцени зрно бисера. Он показе зрно краљици Јелисавети и заиска за 20,000 либара стерлина (500 000 динара на лега новца). Краљица је била позната као љубитељка велелепоте, те је за сваки дан у години имала нарочиту одору. Али код толике цене одустаде од куповине бисера ако је и казала, да би ту драгоценост врло радо имала, да јој средства не допуштају да је купи. Зловољан оде Флорентинац и прича своје домаћину, како је прошао са краљицом.

Нисам требао ни долазити у Енглеску, рече љутито, где ни сама краљица нема новца! У Шпањолској би ми сваки великаш купио зрно бисера.

Ствар ова оде од уста, до уста, па дође и до ушију богатог лондонског леђара томе Гришема, који зрно бисера купи од Флорентинаца не ценкајући се и замоли га, да му га сутра дан донесе у то и то време. Када талијан дође, затече Гришема за ручком са неколико пријатеља. Домаћин му исплати новац и замоли га да с њима руча. Кад се ручак доврши, узе Гришем, зрно бисера, истуца га у авану у прах пред пренераженим гостима и прах сасу у чашу пуну вина. Онда устаде, рече неколико речи у част својој краљици и у њено здравље искани скупоценио пиће па за тим се окрену Тазијану са речима:

— Сад, господине мој, пођите натраг у Италију и Шпањолску, па кад хоћете да опискујете сиромаштину наше краљице, немојте заборавити, да је она толико богата и силна, да има поданика, који у здравље своје велике краљице могу да попију зрно бисера! као што је ваше.

Добоме да је за тако дело краљица дозвола, која дозва племенитог трговца и даде му витешки сан, јер се и он витешки био заузео на славу своје краљице.

Носомани у Паризу је ухаћен харамбаша једне разбојничке чете, која је имала особиту наклоност не само према новцу, но и према људским носовима. Сваки члан чете пошто опљачка жртву своју, безусловно је морао одсећи јој нос и однећи га харамбаша. Још се није пренашло, зшто су им били потребни ти носови.

Наивност. Стари руски Ђенерал III. представљао се једном царици Катарици II.

— Ја до сад нисам вас познавао, — рекла је царица.

— И ја, ваше величество, нисам вас познавао до сад, — одговори он протодушно.

— Тако је, — одговори она с осмехом — ко ће и знати за мене, сироту удовицу.

Село од пре три хиљаде година.

Чивутски лист „Тимпо“, који излази у Цариграду доноси вест о неком чивутском селу, што се налази на граници турско-перзијанској и о којем се село до данас није ни знало ни да постоји. Село се зове Бар-Танура и састоји се нешто више од стотине кућа. У близини овог села налази се чувена пећина, која је позната под именом: пећина пророка Илије. Становници у овом селу говоре халдејским језиком. По усменом предању које постоји у овом месту, дошли су претци у ово село после повратка из ропства вавилонског, дакле пре 2.500 до 3.000 година. Пољовна становника састоји се од зрна, а друга пољовина од малих трговина. И ма да је у селу мало становника, ипак има две народне школе са 150 ученика. Главни наставни предмет им је у школи бабљаја. Сви су Бар-Танурци писмени људи.

Колера на мору. Страшне су дане препатили мрари на једној енглеској барци, која се звала „Мендова“. На барци је било свега 18 људи, а путовали су за африканске обале у Барбадос. На путу се појави на барци колера и вацетан беше први, који умре од „црне смрти“. Осим њега умреше од исте заразе још њих једанаест и то све

они, који су били изучени мрари. Остало их је на барци још њих пет, но исти ти беху невични морепловству, те су узети били само као помоћници на барци. Неколико недеља пловали су ти јадници по мору, не знајући ни сами куда иду, а међутим су потрошили били сву храну и гориво. Већ су се почели саветовати, који да се жртвује, па да се другови његовим месом хране, кад се подиже жестока бура, која однесе барку на копно, где се о обалу разби. Са обале им се пожурише људи у помоћ те предадоше бродоловце једној товарној лађи, која је пловила у Њу Јорк која их је тамо и однео. Ту су страдалници пријављени енглеском конзулату, који ће их оправити у отаџбину им.

Женско одело. Превелика раскошност у женском оделу изазвала је у Енглеској врло zgodnu књижницу, и то тако оштроумно, као и заједљиво петирдивање са претераним захтевима, с којим жене и кћери долазе данас пред своје мужеве и родитеље. Као речи уводиље (мото) има књижница слику млада човека, који се удобно узла у америчкој столици, пуши цигару и уз то вапије:

Да је благо као у руског цара, Опет не би било доста пара, Кад бих себи изабрао пара, Који само вајка се и хуче, Како ништа нема да обуче.

Немам шта да обучем! управо наслов је овој разложној сатири. Обично тако се вајкају оне даме, које имају баш најбогатију ризницу. Немам шта да обучем — а овомо не зна, шта ће да избере да обуче, јер је број хаљина и сувише велик. Ово се особито комично описује у трећој глави ове сатири где млада једна госпа, коју су позвали на бал, каже да не може ићи, јер управо нема шта да обуче. Предажу јој да обуче хаљину од првене дамашке.

— Мало је загасита.
— Па ето она од плаве свиле —
— Та је сувише јасна,
— Или она ружичаста —
— Та је сувише тешка.
— А ти узми тил преко кумаша —
— Бело не стоји лепо
— Па онда она сива хаљина од моаре.
— За њу се ишту праве чипке, а ја их немам.

— Или она лепа од љубичасте свиле —
— Да, та би још најбоље подносила, али је код кројача, ваља је изменити.

— Па онда она нова свилена јасно жута —

— То никако не може бити јер зло срећна начелниковица имала је пре неколико дана исту такву, дакле ову не могу тамо обући, где ће бити начелниковица.

— Е онда она дивна балска хаљина од последњег дворског бала —

— Сахрани боже, њу сам облачила већ три пута.

Уза сваку главу има карикатура која приказује даму у оделу по најновијој моди, како се вајка што нема шта да обуче. Ове

слике особито су лепо наведене, ништа не флаи на њима, тако да би их даме могле употребити као журнал за моду. Али потиски под сликама садрже најоштрију сатиру; товом у извештајима добротворних друштава у новинама, каже се: „Под ближк испитивања показало се да ова бедна створења пате од коначна недостатка бриселских чипака“ или: „У пркос свима напорима није им пошло за руком, да добију кашмирска шал.“

Али најсмешнија изгледа слика, која приказује мужа и жену, како путују: муж има малу кесичу с прибором за своју тоалету; а жена стоји између десет великих куфера и кутија, те се вајка, што јој се није допустао да понесе више пртљага, те тако у морској бањи неће имати шта да обуче!

Кад човек погледа на путничке куфере, који у наше време тако радо путују по свету, то се даје разумети како досадан и непријатан мора бити толики пртљак мужу, те човек с разлогом мора покушати, да ли су жене потпуно при свести. Зар збоља има тако мало разума међу њима? Зар нема међу њима и таквих, које би се латиле прстије тоалете?

Данас је тоалета права тиранија, која у окове баца женски дух и сасвим га заглављује те се све облаче по истом терку; оне немају више ориџиналне мисли, немају самостална суда. Време је, да против тог устане оружје сатири, и зато је горња енглеска књижница свуда добро примљена.

Бр. 9409. — 1893.

Објава.

Овим се на јавно знање ставља да одкупе суме винске порезе утврђене за год. 1893. на основу предлога финансијског одбора и за год. 1894. важе. —

С тога се сви интересовани позивају, да се гледе винске порезе најдуже до 1-вог Јануара 1894. год. по рим. кал. одкупе у толико пре, што ће се код свију оних, који се не одкупе 1. Јануара 1894. год и следећих дана вино пописати и иети у контролу водити. —

У Вршцу 7. Децембра 1893.

С Е М А Ј Е Р,

Краљ. саветник, градоначелник.

Бр 9534. — 1893.

Објава.

Даје се на знање, да ће жребање за војнообвезнике I. позива од 1894. године 11. 23. Децембра ов. год у 9 сати пре подне у варошкој великој дворани одржаво бити. —

У Вршцу 12. Децембра 1893.

С Е М А Ј Е Р,

Краљ. саветник, градоначелник.

ТЕЛЕГРАМ

НАЈВЕЋЕ ОДЛИКОВАЊЕ

НА

СВЕТСКОЈ ИЗЛОЖБИ У ЧИКАГУ

добила је чувена фабрика

ШИВАЊИХ МАШИНА

THE SINGER MANUFACTURING

54 ПРВИ ОДЛИЧИЈА

Највећи број одличја добила је горња фирма што до сада још није ни један излагач добио, као и други фабриканти машина.

Г. НАИДЛИНГЕР, стовариште машина.

ТАМИШВАР, варош.

Хуњадијева улица бр. 5.